

1

Emma Houthuys, mooi, sexy en slim, leek over alle troeven te beschikken om van haar leven een succes te maken. Ze was gezegend met uitstekende genen en een zonnige natuur, en leefde al eenentwintig jaar zonder noemenswaardige tegenslagen te hebben gekend. Haar ouders waren gescheiden toen Emma te jong was om aan het verenigde gezinsleven blijvende herinneringen te bewaren. Ook de onvermijdelijke spanningen die aan de breuk waren voorafgegaan, hadden in haar geheugen nauwelijks een spoor getrokken. Daarbij kwam nog dat haar ouders het nu uitstekend met elkaar konden vinden. Ze konden niet gelukkiger gescheiden zijn.

Zestien jaar lang had Emma afwisselend bij haar vader en haar moeder gewoond. In beide woningen was ze door liefdevolle aandacht omringd. Nooit had ze het gevoel gehad op de tweede plaats te komen, ook niet wanneer nieuwe geliefden voor korte of langere termijn hun intrek namen, al dan niet vergezeld van hun kroost. Emma taxeerde de nieuwkomers en wist met flair haar plekje veilig te stellen. Haar ouders bewonderden haar mensenkennis en diplomatieke talent. Zelden namen ze een beslissing zonder het oordeel van hun enige kind in

te winnen. Vraag het aan Emma, zeiden ze. Of: Wat denkt Emma ervan?

Geruggensteund door hun onvoorwaardelijke liefde deed Emma grotendeels haar zin. Haar zelfvertrouwen was een tikkeltje te robuust. Tegengas wekte haar verantwoordiging en sterkte haar in haar gelijk. Haar ouders traden hun dochter altijd bij. De schaduwzijde van hun blind vertrouwen bleef voorlopig onopgemerkt. Emma was zich van geen kwaad bewust. Zij geloofde rotsvast in zichzelf. Wat kon daar verkeerd mee zijn?

De prettige routine van haar leventje werd verstoord door een wending die Emma op zich alleen maar kon toejuichen. Na bijna twee jaar te hebben gependeld, hakte haar vader de knoop door. Hij ging bij zijn vriendin in Genève wonen. Het was door de verhuizing van haar vader dat Emma verdriet leerde kennen. Toen ze hem op het perron van Brussel-Zuid stond uit te wuiven, welden tranen in haar ogen op. Ze had het gevoel te schuiven. Niet zij schoof, maar de grond waarop ze stond. Die had zijn stevigheid verloren. Wat je had, kon je verliezen. Niets was vanzelfsprekend. Zij, die nooit angst had gekend, voelde zich voor het eerst in haar leven bang. Hoe moest het nu verder?

Hope Joubert was een warme vrouw, die haar vader gelukkig had gemaakt nadat ook zijn tweede huwelijk op de klippen was gelopen. Het was Emma een bron van grote voldoening dat zonder haar die twee elkaar nooit hadden leren kennen. Door haar enthousiaste verhalen over gastdocente Hope Joubert had haar vader zich voor

haar colleges gemeld. Het auditorium telde meer 'rijpere' studenten, maar deze rijpe student stelde wel erg prikkelende vragen. Student en docente hadden de discussie na de les voortgezet. Algauw wilden ze over alles elkaars mening weten. Niets is sexyer, zo vertrouwde Hope Emma later toe, dan een intelligente man. Emma's vader wist veel, kon boeiend vertellen, had gevoel voor humor én hij kon lekker koken. Wat kon een heterovrouw zich meer wensen?

Hoe overbrugbaar de afstand ook was, het verschil was groot tussen een vader met wie ze het huis deelde en een vader in Genève. Emma's vader had in zijn werkkamer verankerd geleken. Altijd wanneer Emma het huis binnenkwam, was hij daar. Ze zette haar tas neer onderaan de trap en haastte zich naar zijn kamer. Blij keek hij op, alsof hij op haar had zitten wachten. Of ze een stukje wilde lezen dat hij had geschreven? Het zou niet veel tijd vergen, hij wilde er graag met haar van gedachten over wisselen. Had ze een goede week bij haar moeder achter de rug? Zouden ze straks samen een luchtje scheppen en daarna een hapje eten? Hij had een pakkende documentaire over blinde dieren gezien, waarover hij het met haar wilde hebben. Had ze die toevallig ook gezien?

Emma beseftte dat ze niet eeuwig met haar tas tussen haar ouders heen en weer kon reizen, maar ze had de routine van jaren best nog een tijdje willen volhouden. Haar leven-tje was perfect in evenwicht geweest: yin en yang, mama en papa, gepsychologiseer en gefilosofeer. De verhuizing

maakte abrupt een einde aan de echtscheidingsregeling. Nu ze niet meer bij haar vader kon wonen, wilde ze dat ook niet meer bij haar moeder doen. Haar vader verbood het haar niet en haar moeder eiste het niet. Ze hadden haar nooit wat dan ook verboden of wat dan ook van haar geëist. Emma verbood het zichzelf.

De meesten van haar leeftijdgenoten woonden niet meer bij hun ouders. Onafhankelijkheid leek geen recept voor geluk. Ondanks de slopende uren die ze werkten in de horeca, redden ze het niet zonder sponsoring van hun ouders. Ze gingen gebukt onder stress en nijpend slaapgebrek. Hun seksleven was chaotisch, hun huid droeg de sporen van een ongezond dieet, ze leken nooit precies te weten met wie ze nu eigenlijk een relatie hadden. Emma wist het wél: zij had met niemand een relatie, geen vaste relatie, geen losse relatie, geen seksrelatie, geen friends-with-benefits-relatie, geen onenightstand. Relaties waren voor andere mensen, haar leven was meer dan gevuld genoeg zonder die ene, bijzondere persoon. Wat kon ze winnen door zich te binden? Als ze al iemand op een voetstuk wenste te plaatsen, was het zichzelf. Ze was zichzelf, voelde dat zelf in zich, krachtig en onaantastbaar. Ze was Emma, moest Emma zijn, een fonkelende diamant. De verhuizing van haar vader sterkte haar in haar geloof in zichzelf. Zij had beseft dat haar vader en Hope bij elkaar hoorden, zij had hen samengebracht én gelijk gekregen.

In de metro onderweg naar haar moeder duwde ze het laatste spatje melancholie weg en concentreerde zich op haar succes. Het smaakte naar meer.

Haar moeder had fotoalbums opgediept en open op het salontafeltje gelegd. Haar lievelings-cd stond op.

‘Ah, daar ben je,’ zei ze mat.

‘Je hebt veel groetjes van papa! Hij was heel blij met de energybars. Hij heeft er meteen eentje met mij gedeeld. Zodra hij in Genève arriveert, stuurt hij me een appje.’

‘Arme papa.’

‘Arme papa? Hij gaat bij de vrouw wonen van wie hij houdt en die van hem houdt.’

‘Maar wat kan hij doen in Genève?’

‘Wat hij hier deed: lezen, wandelen, nadenken, schrijven. Hij kan leren skiën of langlaufen of snowboarden. Hij kan zijn Frans bijschaven.’

‘Hij zal van de ene receptie naar de andere moeten hollen. Je vader heeft een hekel aan recepties. En dan al die expats! Ik kan me je vader niet in die kringen voorstellen.’

‘Jij kent die kringen niet. Mag ik de muziek uitzetten? Ik ben echt niet in de stemming voor Cohen.’

‘Je vader houdt van Cohen.’

‘Allebei mijn ouders houden van Cohen. Ik ben opgegroeid met Cohen. Ik heb een Cohentrauma.’

Babs draaide de volumeknop dicht en wees een foto aan. ‘Herinner je je dat nog? Je vader en ik hadden besloten uit elkaar te gaan en jij liep de hele tijd van hem naar mij, van mij naar hem. Wij keken naar elkaar terwijl je heen en weer liep tussen ons. Hij had tranen in zijn ogen, ik had tranen in mijn ogen, en ik dacht: nee, dit kan niet. We kunnen niet uit elkaar gaan.’

‘Maar jullie zijn toch uit elkaar gegaan.’

‘We zijn toch uit elkaar gegaan.’

Ook nu vulden haar ogen zich met tranen.

‘Overdrijf je nu niet een beetje, mama?’

‘Ik zou niet willen dat je vader in zijn ongeluk liep.’

‘Hij loopt in zijn geluk!’

‘Ik ken je vader beter dan wie ook, Emma.’

‘En nu ga je zeggen: Wij zijn samen jong geweest.’ Ze sloeg haar armen om haar moeder heen en gaf haar een kus. ‘Als jullie bij elkaar waren gebleven, had je nooit stiefzonen gehad.’

Het gezicht van Emma’s moeder klaarde op.

‘Seb komt straks langs. Ik hoop maar dat hij niet met de auto komt. Guido heeft ooit drie kwartier rondgereden voor hij ergens kon parkeren. Sindsdien komt hij met de bus.’

‘Seb vindt altijd een plekje.’

‘Ik denk dat ze hem geen boetes geven omdat hij bij de Nationale Bank werkt.’ Ze lachte om haar grapje. ‘Wist je al dat hij een nieuwe auto heeft gekregen? Die jongen wordt daar in de watten gelegd. Nu, hij verdient het.’

Emma ontspande zich. Als iemand haar mama’s sombere gedachten kon verjagen, was het Seb wel. Hij was de oudste zoon van de man met wie ze kort na de scheiding een relatie was begonnen, hoewel ze zich had voorgenomen minstens vijf jaar alleen te blijven. Seb was vaak als Emma’s babysit ingezet, iets waar hij haar graag aan herinnerde. Zij plaagde hem dan weer met zijn kortstondige carrière als fotomodel. In zijn studententijd was het een lucratieve bijverdienste geweest, hij had het zelfs geschopt

tot het gezicht van een campagne van de Vlaamse overheid. De advertenties hadden paginagroot in kranten en tijdschriften geprikt, en werden af en toe gerecycleerd. Babs had Seb op eentje zijn handtekening laten zetten en had de gesigneerde advertentie ingelijst in de hal van haar appartement gehangen. Bij elke verhuizing was het ding meeverhuisd en had Babs haar stiefzoon min of meer plechtig een huissleutel overhandigd. Wanneer hij langskwam, tikte ze tegen het glas van de lijst en keek hem liefdevol in de ogen. Zijn bezoeken waren het allerbeste wat ze aan haar relatie met zijn vader had overgehouden, dat en de herinnering aan een man van wie ze zielsveel had gehouden en die helaas veel te vroeg was gestorven.

Er werd gebeld en meteen daarna hoorden ze de sleutel in het slot. Babs haastte zich naar het halletje. ‘Je hebt je niet geschoren!’ hoorde Emma haar zeggen. Haar stem schoot de hoogte in, als een vogeltje dat naar de kruin van een boom fladdert. ‘Waarom heb je je niet geschoren? Je bent veel knapper als je je scheert.’

‘Vind je het niet stoer?’

‘Je ziet eruit als een clochard.’

‘Mag ik eens kijken?’ vroeg Emma.

Seb draaide zich om.

‘Mijn moeder heeft gelijk,’ lachte ze.

‘Het is verdorie mijn baard.’

‘Maar wij moeten erop kijken. En het prikt als we je een kus geven.’

‘Dan geen kus.’

‘Toch wel.’ Emma wees de plek aan op haar wang waar ze wilde worden gekust. ‘Maar zo dat het niet prikt.’

‘Je bent veeleisend.’

Tevreden nam ze zijn voorzichtige kus in ontvangst.

‘Emma heeft haar vader uitgewuifd,’ zei Babs. ‘Hij spoort op de vleugels van liefde naar Genève. Laten we hopen dat het dit keer blijft duren.’

‘Het zal blijven duren,’ zei Emma.

Sebs baard werd vergeten en ze gingen naar de keuken om thee te zetten. Op de wc na was het de kleinste kamer van het appartement. Het raam keek uit op een schacht waarop ook de keukenramen van drie andere appartementen uitgaven. Babs had er plantjes in macraméhoudertjes voor gehangen om nieuwsgierige blikken te blokkeren. Het maakte de keuken knus, ook al omdat het licht zelfs op zonovergoten dagen moest worden aangeknipt.

‘Volgens Emma zijn ze nog altijd smoorverliefd. Als ik haar hoor praten, zou het me niets verbazen als ze een halfbroertje of -zusje kreeg.’

‘Papa is vijftig, mama!’

‘Negenenveertig, schatje. En Hope is zevenendertig, net als Seb. Wat een vreemde gedachte: de nieuwe vrouw van mijn ex is even oud als mijn stiefzoon.’

‘Papa wil geen kinderen meer,’ zei Emma.

‘Hij wilde er geen met Victorine. Zij had Malika. Jij vond dat geweldig, een leeftijdgenootje. Als Hope een kind wil, zal hij dat niet weigeren. Hij kan haar niets weigeren.’

‘Als er een kind komt, zal het een keuze zijn van hen allebei. Hope zal papa niets opdringen.’ Emma keek naar

Seb. ‘Je weet toch dat ik hen heb gekoppeld?’

‘Dat heb je me al tien keer verteld.’ Hij lachte. “Gekoppeld” lijkt me een groot woord. Je hebt je vader naar die gastcolleges meegenomen. Meegesleurd, vermoed ik, jou kennende.’

‘Omdat ik er zeker van was dat hij voor haar zou vallen. En zij voor hem.’

‘Helderziende Emma,’ zei Seb.

‘Je kunt zeggen wat je wilt, maar zonder mij treurde papa nog altijd om Victorine.’

‘Victorine was geen vrouw voor Jan,’ zei Babs terwijl ze gedecideerd het deksel van de waterkoker dichtklapte.

‘Ik vond haar lief.’

‘Ik ook, maar ze paste niet bij je vader. Je vader met zijn hekel aan consumeren, en Victorine die niets liever deed dan shoppen. Het verbaast me dat het zo lang heeft geduurd.’ Ze richtte zich tot Seb. ‘Haar vader heeft ooit een week niet tegen mij gesproken omdat ik nieuwe handdoeken had gekocht. De oude waren nog niet helemaal versleten, beweerde hij. Je had die handdoeken moeten zien! Als je ze tegen het licht hield, kon je erdoorheen kijken.’

“‘Versleten’ is een relatief begrip,’ zei Seb. ‘Vind je mijn schoenen versleten?’

‘Ze zouden weleens mogen worden gepoetst. Zal ik ...?’

‘Nee, nee, dat bedoelde ik niet.’

Emma zette drie bekers op de tafel. ‘Victorine verstopte de spullen die ze had gekocht in mijn kast. Als ik ze dan droeg, was ze boos, maar ze durfde er niets over te zeggen

uit angst dat ik haar zou verraden.’ Ze lachte. ‘Ik heb nog altijd kleren van haar. Ze had goede smaak.’

‘Victorine hield niet van België. Ze miste Ghana. Jan hoorde dat niet graag, zei ze. Hij wilde dat ze hier gelukkig was, bij hem. Daarom zei ze het tegen mij.’

‘Dat lijkt me nu een sterk argument om geen tweede vrouw te nemen,’ zei Seb. ‘Voor je het weet, spant ze achter je rug samen met je ex. Een harem moet de hel zijn.’

‘Tegen papa zei Victorine het ook.’

‘Tegen mij beweerde ze dat ze het niet kon zeggen. Als ze erover begon, klapte hij dicht. Victorine keek te veel op naar je vader. Ze durfde bij hem niet zichzelf te zijn. Ze had het idee dat ze zich moest aanpassen aan een ideaalbeeld dat hij had. Dat wreekt zich vroeg of laat.’

‘En Malika keek op naar mij. Nu niet meer, nu heeft ze God.’ Emma lachte.

‘Ik kan daar eigenlijk niet om lachen,’ zei Babs. ‘Die evangelische kerken zijn akelig fanatiek.’

‘Haar predikant is niet zo.’

‘Zegt zij. Ik blijf erbij dat Malika haar studie hier had moeten afmaken. Van Jan mocht ze blijven, maar dat wilde Victorine niet.’

‘Dat is toch normaal, mama, Malika was toen pas vijftien.’

‘Ja, maar van Jan had ze mogen blijven. Naar het schijnt staat er in Accra op elke hoek van de straat een predikant. Ze schreeuwen tegen elkaar op. Malika is te lief, te mee-gaand, te goedgezind. Ze is een gemakkelijke prooi. Ik heb haar nog niet gezien sinds ze terug is in België.’

‘Ik ook niet. Ze belooft altijd dat ze zal afspreken en dan komt er iets tussen. Waarschijnlijk zien we elkaar volgende week, maar het is nog absoluut niet zeker. ’s Avonds kan ze nauwelijks weg. Ze moet zorgen voor het zoontje van haar predikant. Ze is hun au pair, denk ik.’

‘Als het haar gelukkig maakt ... Misschien is het een fase waar ze doorheen moet. Doe haar in ieder geval heel veel groetjes en zeg dat ik haar gauw hoop te zien.’ Ze wendde zich tot Seb. ‘Neem jij suiker in je thee?’

‘Geen suiker.’

‘Seb is zoet van zichzelf, zo moet je dat onthouden.’

‘Jij neemt ook geen suiker en jij bent niet zoet.’

‘Ik ben wél zoet. Ben ik niet zoet, mama?’

‘Jij bent mijn allerzoetste lieve Emma.’

‘Als papa en Hope zich voortplanten, heeft dat kindje zijn bestaan aan mij te danken.’ Emma tikte met haar kop tegen die van Seb. ‘Heb jij al ooit met succes mensen gekoppeld?’

‘Nee, en ik ben het ook niet van plan. Het is gênant. En opdringerig. Je weet nooit wat je in beweging zet.’

‘Het is alleen gênant wanneer het mislukt. Mij geeft het een kick.’

‘Omdat je ijdel bent.’

‘Emma is niet ijdel!’

‘Dat is ze wel.’

‘Seb vindt dat jullie mij niet streng genoeg hebben opgevoed.’

‘Emma kon je niet opvoeden, Seb. Die wist en kon alles voor je de kans kreeg het haar uit te leggen. Zij voedde ons op!’

‘Ik denk niet dat Seb het daarmee eens is. Hij mag mij zeggen wat hij denkt en ik zeg hem wat ik denk. Het voelt zo veilig om jou in de familie te hebben, Seb. Als ik iets lees over een volgende bankencrisis of creditbubble of financiële apocalyps, dan weet ik: wij hoeven niets te vrezen. Mijn stiefbroertje zal ons tijdig verwittigen. Of hij laat geld voor ons bijdrukken. Ik wil nog een keer voor koppelaarster spelen en dan hou ik ermee op. Beloofd.’

‘Heb je al een slachtoffer?’

‘Ja.’

‘Iemand die we kennen?’

Emma knikte.

‘Ga je het niet verklappen?’

‘Je mag raden.’

‘Ik geef het op.’

‘Je hebt zelfs niet geprobeerd! Het is Gabriël.’

‘Gabriël wie?’

‘Buurman Gabriël. Hij heeft zijn huis van onder tot boven gerenoveerd. Voor wie doet hij dat? De logeerkamer heeft verdacht veel weg van een kinderkamer. Hij heeft papa en mij een rondleiding gegeven. Ik wist niet wat ik kon zeggen. Papa ook niet. Die man hunkert.’

‘Misschien is er een verloofde onderweg. Uit Rusland of Oekraïne of de Filipijnen. Je kunt die online bestellen.’

‘Jan en Victorine hebben elkaar online leren kennen,’ zei Babs.

‘Papa heeft Victorine niet besteld!’

‘Maar ze hebben elkaar wel online leren kennen. Daar is niets mis mee.’

‘Als Gabriël een online romance had, zou hij mij dat vertellen. Hij vertelt mij alles. Ik ben een vervangmama voor hem.’

‘Een mama die jonger is dan hij?’

‘Gabriël is niet oud.’

‘Maar wel ouder dan jij.’

‘En jonger dan jij. Zijn moeder heeft op zijn zevende verjaardag zelfmoord gepleegd. Emotioneel is hij op die dag blijven hangen.’

‘Leuk voor de vrouw aan wie je hem koppelt. Heeft ze echt op zijn verjaardag zelfmoord gepleegd?’

Emma knikte.

‘De vader is altijd alleen gebleven. Hij heeft zijn vrouw gevonden. Ze had zich ...’ Ze maakte een gebaar dat wilde zeggen: opgeknoopt.

‘Ga je de vader ook koppelen?’

‘Plaag mij maar. Zonder Gabriël hadden we het koetshuis niet kunnen inrichten. Hij heeft een wenteltrap ontworpen die nauwelijks plaats inneemt. Het was millimeterwerk.’

‘Emma gaat in de schuur wonen, Seb, maar die heet nu “het koetshuis”.’

‘Het wás een koetshuis, mama. De koetsen reden langs de poort naar binnen en werden in het koetshuis gestald. Gabriël heeft me een boek laten zien over oude koetshuizen en hoe die vandaag een nieuwe bestemming krijgen.’

‘Je vader en ik noemden het “de schuur”. De feesten die we er hebben gegeven! En nu gaat ons kleine meisje er wonen.’

‘Ik ben eenentwintig!’

Haar moeder trok haar tegen zich aan en gaf haar een kus. ‘Als je iemand kent die het huis wil huren, Seb ... Emma en haar vader gaan de huur onder elkaar verdelen. Ik denk dat ze zeker zestienhonderd euro kunnen vragen, misschien zelfs zeventienhonderd.’

‘Voor zo’n oud huis?’

‘Je moet het eerst wat opknappen. Alles opnieuw verven en behangen. Het is fantastisch gelegen, met de fiets ben je zo bij het station, een auto kan voor de poort staan, je hoeft nooit op zoek naar een parkeerplek, er zijn twee badkamers, vier slaapkamers, een ruime keuken, een tuin ...’

‘En nu ga je zeggen: Je vader en ik zijn er heel gelukkig geweest.’

‘Dat is ook zo!’

‘Tot je niet meer gelukkig was. Het is te vroeg, mam. Alle meubelen staan er nog, en de spullen van oma. Ook spullen van jou, en van Victorine. Gabriël denkt dat we er drie appartementen van kunnen maken. Het zal wel puzzelen worden om die elk een aparte ingang te geven. Hij heeft al wat schetsjes gemaakt. Hoe dan ook moet alles eerst worden weggehaald.’

‘Hou je maar koest in het koetshuis,’ zei Seb. ‘En bemoei je niet met het liefdesleven van die arme Gabriël.’

‘Ik heb beloofd dat ik eens voor hem zal koken. Hij wil geen cent voor zijn werk. Ik zal jullie ook uitnodigen. Als je hem beter leert kennen, zul je begrijpen wat ik bedoel.’

‘Met alle plezier,’ zei Seb, ‘maar geen romantische intriges in mijn aanwezigheid. Buurman Gabriël is vast mans

genoeg om zelf iemand te vinden. Als hij alleen blijft, Emma, is dat misschien zijn keuze.'

Emma gunde hem het laatste woord. Seb was doctor in de handelswetenschappen en werkte bij de Nationale Bank, maar háár mensenkennis was veel groter. Wat Seb ook beweerde, het was aan haar te danken dat haar vader en Hope elkaar hadden gevonden. Ook Gabriël wilde ze gelukkig zien. Na die tragische jeugd van hem had hij daar recht op.